

KUNST

Interview. »Jeg har lavet det på gaden og bringer det tilbage til gaden.« Værket *Hope & Fear* har verdenspremiere på Kongens Nytorv under Copenhagen Art Week – en direkte kanal til globale følelser skabt af kunstneren Charlotte Haslund-Christensen.

Ikke bange for noget

AF HEIDI LAURA

»Det har været vigtigt for mig at komme ud i det offentlige rum med det her værk. Der hvor almindelige mennesker passerer,« siger Charlotte Haslund-Christensen om videoinstallationen *Hope & Fear*, en 28 minutter lang video, hvor 250 mennesker fra syv storbyer verden over kort fortæller om deres største frygt og største håb. »Som regel er det rum jo fyldt med reklamer eller advarselsskilte. Folk bliver overraskede over at møde kunst, og så er de uforbeholdne. Værker i det offentlige rum er traditionelt skulpturer og buste, men der er ved at komme mange nye ideer om, hvad kunsten også kan i det offentlige rum. Måske få folk til at samtale og mødes; være noget andet end noget *pænt*, som står midt på torvet? Jeg har en drøm om, at man måske arbejder i nærheden eller kører forbi i bussen, og hver gang man passerer *Hope & Fear*, ser man noget nyt fra værket. Det ville være optimalt. Jeg har lavet det på gaden og bringer det tilbage til gaden.«

VÆRKET overrasker og fascinerer ved at lukke én ind i andres tanker og vise, hvad andre kan gå rundt og frygte eller håbe på. En del mennesker – ofte ikke fra de letteste kår – mener egentlig ikke, at de er bange for noget. Forbløffende mange udpeger børn som deres håb. Én er bange for fremtiden, den abstrakte, ukendte og ussure fremtid. En ældre kvinde er mest bange for frøer. Som tilskuere ser man til stadighed tre personer ved siden af hinanden, kun én taler. Markante er de stille møder, de øjeblikke, hvor ingen taler, og man bare står ansigt til ansigt, blik mod blik, med disse ukendte mennesker fra hele verden. Teknikken er velkendt fra for eksempel Marina Abramovićs performances, hvor en forbløffende intimitet vokser ud af et tavst møde.

»Jeg har arbejdet hele vejen med de to spørgsmål 'hvad er din største frygt, og hvad er dit største håb?' – og et minuts stilhed foran kameraet. Men det særligt interessante ved videoværket er, at man som tilskuere til sidst giver slip. Det er ret svært at følge med, vi er ikke vant til at se på tre skærme på en gang, og der tales forskellige sprog. Det er svært i starten. Man skal lige give op. Og når man så gør det, så hører man måske ikke mere det hele, men man ser noget, fornemmer noget ... For eksempel i sekvensen om frygten for krig: Én snakker om, hvad krig gør ved mennesker. Og så står der en kvinde ved siden af, som sikkert tænker på noget helt andet, men hun har faktisk oplevet krig. Det er dét, film kan. Man kan bruge de udtryk, folk har, til at få andre til at reagere. Og selvfølgelig er det også bare et dygtigt klip.«

For filmmediet vil altid rumme et element af illusion; det sammenhængende værk og dets stemning er jo i høj grad skabt af Charlotte Haslund-Christensen selv i tæt samarbejde med filmklipperen Bobbie Esra G. Pertan.

»Jeg har selvfølgelig styret den tekniske

»Jeg har en drøm om, at man måske arbejder i nærheden eller kører forbi i bussen, og hver gang man passerer *Hope & Fear*, ser man noget nyt fra værket. Det ville være optimalt,« siger Charlotte Haslund-Christensen (nedenfor). FOTOS: NIELS CHRISTENSEN

»Vesten har taget patent på demokrati og frihed – lidt ligesom Dansk Folkeparti har taget patent på flaget, som vi engang havde et uskyldigt forhold til – og vi lever ikke op til det.«

Charlotte Haslund-Christensen

kvalitet og fået det klippet professionelt. Når man arbejder med en professionel klipper, beder man om en særlig *feeling*. Og selvfølgelig sidder man med under dele af klipningen, men det er klipperens opgave at formidle kunstnerens tanke.«

CHARLOTTE Haslund-Christensens kunst kredser om det antropologiske, og i *Hope & Fear* forsøger hun at skrælle helt ind til det universelle ved at være menneske.

»*Natives: The Danes* (kunstnerens værk fra 2003, hvor en flok 'kernedanskere' er fotograferet forfra og bagfra, som var der tale om et stykke etnografisk dokumentation, *red.*)

handlede om, hvordan vi ser på hinanden, og det er et konstant tema hos mig: At undersøge, hvad det vil sige at være menneske, hvorfor vi agerer, som vi gør, hvorfor vi er så bange. Denne gang havde jeg brug for, at der kom stemmer på. At folk selv talte. Selvfølgelig fortolker jeg, for det er jo mig, som møder 250 mennesker, det er mit møde med verden. Det møde har jeg haft, siden jeg var 18 år – også i Hirtshals og Vejby – at når man kommer med gode intentioner, så får man som regel noget godt tilbage. Så i denne tid, hvor vi bliver bombarderet med budskaber om, at muslimer er forfærdelige – før var det russerne – så er der brug for modbilleder.«

Opindeligt skulle kunstværket faktisk have handlet om noget andet:

»Jeg startede med at ville undersøge begrebet frihed. Jeg var meget optaget af, hvad det vil sige at være fri: Kan jeg for eksempel være fri, hvis du ikke er det? Så for at teste det tog jeg til Egypten, som er et land, jeg kender godt. Men mine venner og andre dér blev rigtig sure på mig: 'Jer og jeres frihed. Vesten og jeres frihed.' Verden er så træt af den hvide mands postulat om, at vi kæmper for demokrati og frihed, og samtidig ser de denne dobbeltorden i forhold til våben og olie og dominans. Vesten har taget patent på demokrati og frihed – lidt ligesom Dansk Folkeparti har taget patent på flaget, som vi engang havde et uskyldigt forhold til – og vi lever ikke op til det.

Så blev jeg rigtig ked af det, for det var et halvt års arbejde, som ikke duede. Og så er det om igen.«

DE første optagelser til videoværket blev lavet, efterhånden som andre opgaver førte Charlotte Haslund-Christensen rundt i verden: en udstilling i Buenos Aires, en workshop i Dar es-Salam, en opgave som guide i Ulan Bator. Hvert sted gik hun på gaden med en lokal guide, som både kunne tolke og hjælpe hende med at besøge forskellige kvarterer med forskellige slags mennesker. Som

hun selv siger, så ved man jo ikke, hvad der er Rødovre eller Charlottenlund i en fremmed storby. Men hvordan overhovedet udvælge byerne og menneskene, som skulle medvirke? »Jeg har hele tiden vidst, at jeg ville skildre verden. Og verden er jo ofte hvid, også i kunstverdenen. Jeg ville gerne have sprog og diversitet, så det ligner den *rigtige* verden. Når man går ud og laver sådan et værk i det offentlige rum, så er det mændenes rum. Så jeg ville få 80 procent mænd, hvis jeg ikke tænkte mig om. De første 20 optagelser hvert sted er *random*, og så går jeg hjem og kigger og finder altid ud af, at der er en overvægt af mænd, og at jeg mangler børn, gamle og kvinder. Der er altid rigtig mange kvinder, som ikke kan, hvis man spørger dem på gaden. De skal lige hente børn eller noget andet. Mænd har også meget mere selvtillid, og jo ældre de bliver, jo mere vil de snakke. Men jeg arbejder ret bevidst med at have en ligelig repræsentation.«

Efter de første tre lande måtte hun også kigge på, hvilke andre storbyer der skulle med. Og hun endte med at tilføje Cairo, New York, København og Beijing.

»Jeg har undgået steder med decideret konflikt, for så ville alle de medvirkende sige, at de var mest bange for krig. Jeg har valgt lande, som ikke umiddelbart var helt vildt pressede, men i Egypten kom jeg så, lige efter at oprøret havde været der, så der vendte det. Det var voldsomt. Jeg har også med vilje valgt kun at vise storbyer, for det er det, som interesserer mig i dag. Storbyer er, hvad der sker i verden, alle flytter mod byerne. Jeg ville tage temperaturen på, hvordan verden ser ud i dag.«

Og hun ville skabe et værk, som bevægede sine tilskuere. For selv vil kunstneren også røres og berøres af kunst. Når man ser på *Hope & Fear*, kan man blive slået af tanken om, at selvom hele vores verden i dag er gennemtrukket af medier og kommunikationskanaler, så er det alligevel sjældent, at vi helt enkelt møder verdens andre mennesker og hører deres tanker. Sært nok er informationen blevet mere ensformig, jo mere der bliver af den.

Og hvad er så menneskers største frygt og håb? Hvis der er et mønster, mener Charlotte Haslund Christensen, så er det mere alder end social status eller nationalstat, som gør en forskel. Børnene er helt åbne, de unge er mere selvoptagede, de voksne tænker ud over sig selv – og de gamle er som altid de kloge. Hvis man lægger vejen forbi Kongens Nytorv fra i morgen, kan man selv møde dem.

Hope & Fear, på metrohegnet over for Kongens Nytorv 6. Fra 27. august til og med 4. september, hver aften 21.30-01

Højtlesning

Hvis De er abonnent, kan De høre Heidi Laura læse sin artikel på Lydavisen.dk